Φως Ιλαρόν

Μηνιαία Έκδοση της Ενορίας Αγίου Γεωργίου Περιβολίων Ρεθύμνου. Περίοδος β΄, φ. 2 (14). Νοέμβριος 2013

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ ΠΕΡΙΒΟΛΙΩΝ ΡΕΘΥΜΝΗΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ.
Τ.Κ. 741 00 ΡΕΘΥΜΝΟ. Τηλ.: 28310 28854 - e-mail: riginiot@gmail.com
ΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ: Ἱερός Ἐνοριακός Ναός Ἁγίων Ἀναργύρων Περιβολίων Ρεθύμνης.
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Θεόδωρος Ι. Ρηγινιώτης.

Θεραπευτικές παρεμβάσεις, για μελλόνυμφους και νονούς…

Η Ιερά Μητρόπολή μας εξέδωσε προ καιρού ένα τρίπτυχο φυλλάδιο, με τίτλο «Θα γίνεις νονός / Θα γίνεις νονά;», που απευθύνεται προς τους υποψήφιους νονούς και περιέχει μια σύντομη παρουσίαση βασικών στοιχείων της ορθόδοξης πίστης, όπως για την Αγία Τριάδα, για την ενανθρώπιση του Χριστού, την Εκκλησία, τη σωτηρία, τους αγίους και την αγιότητα. Είναι μια προσπάθεια κατήχησης και προβληματισμού των αναδόχων, ώστε αφενός να βάλουν στο νου τους πως πρέπει κάτι πνευματικό να διδάξουν στα φιλιότσικά τους και, αφετέρου, *να ξέρουν* και κάτι πνευματικό να τους πουν – *αν* τελικά το αποφασίσουν – γιατί υπό τις παρούσες συνθήκες πνευματικής και κοινωνικής παρακμής, που ζούμε, έχουν πλήρη άγνοια.

Η διαμόρφωση από την Εκκλησία σωστών αναδόχων συνδέεται άμεσα με τη γενικότερη ανάγκη επανευαγγελισμού της κοινωνίας, δηλ. κατήχησης του λαού μας και εσωτερικής ιεραποστολής. Η Εκκλησία, ως γνωστόν, είναι Ιατρείο Πνευματικό και ασθενείς είμαστε όλοι εμείς, που βασανιζόμαστε στα φρικτά μας πάθη, που μας εμποδίζουν να εκπληρώσομε την εντολή της αγάπης προς το Θεό και τον πλησίον. Όχι απλώς εμποδιζόμαστε, αλλά οι περισσότεροι ούτε θυμόμαστε την ύπαρξη αυτής της εντολής, αλλά ζούμε και πεθαίνουμε με τυπική μόνο συμμετοχή στις ορθόδοξες τελετουργίες (*αν* την έχουμε κι αυτή), χωρίς ούτε υποψία για μια βαθύτερη πνευματικότητα.

Το έργο, λοιπόν, όλων μας, των εργατών της Εκκλησίας, είναι ανάλογο με το έργο της ιατρικής κοινότητας, γι' αυτό και νομίζω ταπεινά πως, για να έχει ελπίδες ο ασθενής, πρέπει και η πράξη της Εκκλησίας να διαθέτει το χαρακτήρα ενός άριστα οργανωμένου Συστήματος Υγείας. Δηλαδή, να παρακολουθεί κατά πόδας την κατάσταση του ασθενούς και να τον καλεί σε τακτική επανεξέταση και υγιεινή πνευματική ζωή, και όχι να περιμένει πότε – και αν – θα νιώσει ο ασθενής την ανάγκη ή την επιθυμία να προσέλθει από μόνος του.

Για να οδηγηθούμε λοιπόν στη διαμόρφωση σωστών αναδόχων, που θα σώσουν ψυχές, νομίζουμε ταπεινά πως πρέπει να ξεκινήσουμε τη διαμόρφωσή τους μια γενιά πριν, παρεμβαίνοντας θεραπευτικά και παρηγορητικά ήδη από το γάμο των γονιών τους. Να παρέμβουμε δηλαδή στο γάμο των σημερινών ζευγαριών και κατόπιν στη βάφτιση των παιδιών τους, πράγμα που θ' αλλάξει προς το καλύτερο τη ζωή των σημερινών έγγαμων χριστιανών και θα διαμορφώσει, συν Θεώ, σωστούς χριστιανούς και σωστούς αναδόχους καθώς θα περνά ο χρόνος.

Θεραπευτικές παρεμβάσεις, σύμφωνα με την ορθόδοξη διδασκαλία

Για να έχουμε αποτελέσματα θετικά και σωτήρια, απαιτείται η αρμονική συνεργασία «ασθενούς» και «ιατρού», δηλ. πληρώματος (λαού) και ποιμαίνουσας Εκκλησίας (κλήρου – ιερέων).

Ταπεινές σκέψεις:

1) Να μεταφερθεί η τέλεση των μυστηρίων του γάμου και του βαπτίσματος στην αρχαία θέση τους, εντός της θείας λειτουργίας, και να ξανασυνδεθούν με τη θεία κοινωνία, αλλά και με τη νηστεία και την εξομολόγηση.

Λαμβάνοντας άδεια γάμου ένα ζευγάρι, θα τίθεται στη διάθεση της Εκκλησίας, η οποία με στοργή και σοφία θα κανονίζει και τα της τελετής. Η τελετή θα γίνεται οπωσδήποτε στην ενορία του ζευγαριού (ή του ενός εκ των δύο μελλονύμφων) ή του νεοφωτίστου, μέσα στη λειτουργία της Κυριακής, και θα συμμετέχουν στην ίδια τελετή όλα τα ζευγάρια που επιθυμούν να παντρευτούν εκείνη την ημέρα ή όλα τα παιδιά που οι οικογένειές τους επιθυμούν να βαπτιστούν εκείνη την ημέρα.

Νυμφευόμενοι και βαπτιζόμενοι θα φορούν απλά λευκά ενδύματα και η Εκκλησία θα στολίζεται σεμνά ή δε θα στολίζεται και καθόλου. Απαραιτήτως οι ενήλικες θα έχουν νηστέψει και εξομολογηθεί και στο τέλος θα κοινωνούν.

Μετά την τελετή, ας πάει ο καθένας όπου επιθυμεί και ας γιορτάσει με τους φίλους του το γεγονός όπως θέλει. Πρέπει να καταλάβει όμως ότι η βάφτιση και ο γάμος δεν είναι μόνο δικά του και της οικογένειάς του, αλλά υπόθεση της Εκκλησίας, η Εκκλησία τα διοργανώνει και η Εκκλησία τα τελεί προς όφελος (*πραγματικό* όφελος) των πιστών.

Η πρακτική αυτή, αν υποθέσομε ότι εφαρμόζεται, αρχικά θα προκαλέσει αντιδράσεις και θα πλήξει ασφαλώς τους εμπόρους νυφικών και βαπτιστικών ειδών – όχι απόλυτα, γιατί και πάλι θα υπάρχουν είδη εμπορίου, δώρα, βαφτιστικά ρούχα, σταυροί κ.τ.λ. Πιθανόν κάποιους να τους οδηγήσει στο Δημαρχείο, αντί του ναού. Όμως άλλους πιστεύω πως θα τους οδηγήσει στο ναό, αντί του Δημαρχείου, και τελικά, θα αποκαλύψει στο σύνολο του λαού μας μια εντελώς ξεχασμένη και πλέον άγνωστη αλήθεια: ότι ο γάμος και η βάφτιση δεν είναι καρναβάλι, αλλά πνευματική τελετή, που αποσκοπεί στη θεραπεία των παθών μας και στην αιώνια σωτηρία μας. Και όσοι πιστοί προσέλθετε. Οι λοιποί, ούτως ή άλλως, μπαίνουν και βγαίνουν στην εκκλησία χωρίς να υποψιάζονται τίποτε. Έτσι, όμως, όλοι θα υποψιάζονται. Μακροπρόθεσμα, τα αποτελέσματα σίγουρα θα είναι θετικά.

Βεβαίως, για να επιχειρηθεί κάτι τόσο ρηξικέλευθο, είναι ανάγκη να εξηγηθεί λεπτομερώς στο λαό μας ο λόγος της αλλαγής και το βαθύτερο νόημα της συμμετοχής στα μυστήρια. Αλλιώς, η Εκκλησία απλώς θα θεωρηθεί μια γριά παράξενη, που από ιδιοτροπία των παπάδων βασανίζει τον κόσμο.

2) Να λαμβάνει άδεια γάμου ένα ζευγάρι και άδεια για το ρόλο του αναδόχου ένας υποψήφιος ανάδοχος, μόνο αφού προσκομίσει – γραπτά ή προφορικά – την ευλογία του πνευματικού του. Αν δεν έχει πνευματικό, να του παρέχει η Εκκλησία.

Με μια ενδελεχή εξομολόγηση, ο έμπειρος, ταπεινός και διακριτικός πνευματικός θα διαπιστώσει αν ένας άντρας ή μια γυναίκα είναι κατάλληλος για γάμο ή για το ρόλο του νονού. Αν δεν διαπιστωθεί κάτι τέτοιο, είναι άπρεπο να δίνει ευλογία η Εκκλησία για τη συμμετοχή στα ιερά μυστήρια. Η αβασάνιστη αυτή παροχή αδειών και ευλογίας – συγχωρέστε την αφροσύνη του στόματός μου – έχει οδηγήσει εαυτούς και αλλήλους στη σημερινή κοινωνική και οικογενειακή διάλυση, για την οποία νομίζω ότι κανένας δε χαίρεται.

Η εξομολόγηση αυτή ασφαλώς δεν πρέπει να έχει το χαρακτήρα δικαστηρίου, αλλά θεραπείας και πνευματικής καλλιέργειας. Αν δηλαδή ένας άνθρωπος δεν κριθεί ώριμος για γάμο (επειδή θα διαπιστωθεί ότι είναι γυναικάς λ.χ. ή βίαιος ή δεν ξέρω κι εγώ τι), αποστολή της

Εκκλησίας είναι να τον καταστήσει ώριμο, με ένα πρόγραμμα διδασκαλίας και μυστηριακής ζωής, μετά το οποίο θα μπορεί – με νέα εξομολόγηση βεβαίως και αν δεν έχει ανεπανόρθωτα κωλύματα – να προσέλθει στο μυστήριο.

Αν δε θέλει να μπει στο πρόγραμμα αυτό, ας πάρει τον ή την σύντροφό του και ας μεταβεί στο Δημαρχείο ή στο συμβολαιογράφο ή όπου αλλού επιθυμεί. Αλλά όσοι προσέλθουν στα άγια μυστήρια, είτε ως μελλόνυμφοι είτε ως ανάδοχοι, θα προσέλθουν αληθινά και θα κάμουν ή θα βαφτίσουν παιδιά με χριστιανικές βάσεις, τους μελλοντικούς χριστιανούς. Δέκα θα είναι; Έστω. Μπορεί όμως να είναι και δέκα χιλιάδες, αφού φυσικά θα έχει εξηγηθεί επαρκώς στο λαό μας γιατί ακολουθείται η διαδικασία αυτή.

Και περνάμε τώρα σε πιο προσγειωμένες προτάσεις, γιατί οι προηγούμενες σίγουρα ήταν προϊόν μεθυσιού – όχι βέβαια με κρασί.

3) Έστω και με την παρούσα τελετή γάμου και βάπτισης, έστω και με το παρόν καθεστώς παροχής άδειας γάμου και ευλογίας για αναδοχή, να επιβάλλει η Εκκλησία, με αγάπη και ευγένεια, τη σεμνότητα στις τελετές και στην ενδυμασία των ενδιαφερομένων. Να έχει, δηλαδή, ξεκαθαριστεί από πριν, με απευθείας συζήτηση, ότι το ζευγάρι, οι κουμπάροι, οι γονείς και οι φίλοι θα έρθουν ντυμένοι κόσμια και ότι οι ημίγυμνες νύφες δεν είναι χριστιανές νύφες και ως εκ τούτου η Εκκλησία δεν τις στεφανώνει – και ομοίως οι ημίγυμνες νονές κ.τ.λ. (να μη μιλήσω για εγκύους νύφες – εδώ χρειάζεται άλλη πρόληψη, που θα δουλέψει, κατά τη γνώμη μου, μετά μια γενιά).

Το μέτρο αυτό είναι εύκολο να εφαρμοστεί και, αν κάποιος διαμαρτύρεται, ξύδι.

Στην είσοδο του ναού μπορεί να στέκονται δύο επίτροποι με όμορφες εσάρπες ή μαντήλες – για τους ώμους – και να τις προσφέρουν στις ωραίες κυρίες (εννοώ και τις καλεσμένες), αν δε γνώριζαν ή δεν έχουν λάβει υπόψιν τη διευκρίνιση.

Με αγάπη, εξυπακούεται, και όχι με ελεγκτική και περιφρονητική διάθεση, πρέπει να γίνονται αυτά. Αλλά η Εκκλησία, όπως κάθε σοβαρό θεραπευτικό ίδρυμα, δεν πρέπει να υποχωρεί, γιατί παίζονται ψυχούλες, όχι απλώς η εξωτερική μας εμφάνιση ή η ευταξία και η ευπρέπεια των τελετών μας.

4) Η άδεια γάμου ή αναδοχής να δίδεται στους ενδιαφερόμενους μετά από προσωπική συνάντηση και συνομιλία με ένα κληρικό, ειδικά τοποθετημένο από την Εκκλησία σ' αυτή την αρμοδιότητα.

Η συνομιλία αυτή ίσως να μην έχει την πιθανότητα άρνησης της άδειας (να μην ισχύει δηλαδή αυτό που πρότεινα παραπάνω), αλλά οπωσδήποτε θα έχει το χαρακτήρα διδασκαλίας και καθοδήγησης των μελλονύμφων ή του υποψήφιου ανάδοχου σ' αυτό που πρόκειται να κάνουν.

Ιδιαίτερα τα μελλόνυμφα ζευγάρια έχουν απόλυτη ανάγκη μια τέτοια συμβουλευτική.

Ο κληρικός αυτός μπορεί να μην είναι μόνο ένας (βέβαια κάθε χριστιανός θα πρέπει να μιλάει με έναν) και επίσης μπορεί οι ενδιαφερόμενοι να συναντούν, να γνωρίζουν και ν' ακούνε και τον επίσκοπο. Πάντως εδώ μιλάμε για ένα ειδικό εντεταλμένο πνευματικό καθοδηγητή.

Μετά τη συνομιλία μ' αυτόν, που μπορεί να διαρκέσει όσο χρειαστεί για να πει ο ιερέας στους χριστιανούς αυτά που ξέρει ο ίδιος ότι πρέπει να τους πει, ας λάβουν την άδεια της Εκκλησίας για συμμετοχή στα άγια μυστήρια και ας τους φωτίσει ο Θεός.

(Μπορεί να υπάρξει και σχολή υποψηφίων συζύγων ή αναδόχων, όπου όλοι οι μελλόνυμφοι ή οι ανάδοχοι του μήνα λ.χ., σε μια δυο διαλέξεις, θα προβληματίζονται και θα μαθαίνουν στοιχειωδώς τα της αποστολής τους και τα της πίστεως).

5) Τα μετά το γάμο (και μετά τη βάφτιση). Όπως σ' ένα ιατρείο κλείνουμε ραντεβού για επανεξετάσεις και το προσωπικό μας ενημερώνει μια δυο μέρες νωρίτερα ότι φτάνει η

μέρα του ραντεβού, έτσι και ο πνευματικός σύμβουλος που προαναφέραμε θα ωφελήσει τα μέγιστα τους αδελφούς μας, αν προκαθορίζει ευθύς εξαρχής σειρά συναντήσεων μαζί τους και μετά το γάμο του ή τη βάφτιση του παιδιού τους (σημείωση: εδώ μιλάω πλέον για συναντήσεις με τους γονείς των νεοφωτίστων, όχι με τον ανάδοχο – χωρίς να αποκλείεται κι αυτό). Οι συναντήσεις αυτές θα γίνονται λ.χ. ανά εξάμηνο για τα τρία πρώτα χρόνια μετά το μυστήριο. Σ' αυτά τα χρόνια η οικογένεια θα βάλει τις βάσεις για να συνεχίσει κατόπιν με το μυστήριο της εξομολόγησης στον πνευματικό της επιλογής της. Αν δεν το θέλει, γενηθήτω το θέλημά της…

Έτσι η νέα οικογένεια ή οι νέοι γονείς θα έχουν ένα φίλο και συμπαραστάτη πάντα δίπλα τους. Μπορεί να γίνει και πνευματικός τους. Δε χρειάζεται να αναλύσω τα τεράστια οφέλη από μια τέτοια διαρκή σειρά συναντήσεων, που μπορεί να γίνονται και στο ναό ή το γραφείο του ιερέα, αλλά μερικές φορές, απαραιτήτως, και στο σπίτι των χριστιανών.

Κατά τις συναντήσεις αυτές, ο κληρικός μας θα ζήσει τις χαρές και τις λύπες των αδελφών του, την επιθυμία τους – ή όχι – να αποκτήσουν παιδί, τις προσπάθειες ή τις αποτυχίες τους, τις κρίσεις και τα προβλήματά τους, και εκείνοι θα ζήσουν τη στοργή και την πνευματική βοήθεια της Εκκλησίας και του Χριστού μας, που ο πνευματικός τους πατέρας θα τους έχει βάλει στην ψυχούλα και τη ζωούλα τους.

Έτσι θα κανονίσουν και ένα σωστό βάπτισμα για τα παιδιά τους, όταν έρθει ο καιρός.

Βεβαίως, κάθε ιερέας μπορεί να έχει μια τέτοια σχέση με τους ενορίτες του, κατά τη δύναμή του (και συν Θεώ). Ας μου συγχωρεθεί ωστόσο να υποθέσω ότι ο ιερέας (μπορεί να μην είναι μόνο ένας, το ξαναλέω), που θα τοποθετηθεί ειδικά από την Εκκλησία σ' αυτό το πόστο, θ' αγιάσει. Θα δοκιμαστεί φοβερά, θα συσταυρωθεί πολλάκις – περισσότερο, νομίζω, από τον οποιοδήποτε πνευματικό, γιατί θα βλέπει ανθρώπους απ' όλη την έκταση της Μητρόπολης – και θα αποχτήσει, συν Θεώ, τεράστια πείρα και σοφία, αλλά και ο απαραίτητος πνευματικός του αγώνας, με προσευχή κ.λ.π., θα αναβαθμιστεί σε άλλο επίπεδο.

***

Κλείνω, τονίζοντας πως όλα αυτά προϋποθέτουν κι ένα υπόβαθρο ενημέρωσης και διδασκαλίας του λαού μας, που θα πραγματοποιηθεί με σειρές βιβλίων, φυλλαδίων, άρθρων, ανακοινώσεων, συνεντεύξεων, εκπομπών και γενικά με όλα τα μέσα. Ο λόγος της Εκκλησίας, που είναι και θα πρέπει να είναι ο λόγος του Θεού και όχι απλώς ο λόγος *για* το Θεό, οφείλει να μπει σε όλα τα σπίτια και σε όλες τις καρδιές και να μην περάσει πλέον απαρατήρητος, ούτε να καλυφθεί από το λόγο της πλάνης, που δυστυχώς υπερτερεί σε εντυπώσεις.

Χρειαζόμαστε εξάλλου χριστιανούς με επίγνωση και όχι τυπικούς και ανεπίγνωστους, εύκολα θύματα σε κάθε λογής άθεους, αιρετικούς και διαφθορείς. Όταν οι ποικιλώνυμοι προτεστάντες και η Νέα Εποχή διαθέτουν όλα τα μέσα, η Εκκλησία πρέπει να κάνει το ίδιο, και όταν οι λύκοι πηγαίνουν προς τα πρόβατα, οι ποιμένες πρέπει να πάνε πρώτοι κι όχι να περιμένουν να έρθουν τα πρόβατα προς αυτούς, αν μου επιτρέπετε.

Τέλος, ο λαός μας χρειάζεται πολλά ακόμη, αλλά ασφαλώς χρειάζεται μερικά καλέσματα: Ένα μαζικό (και ηχηρό) κάλεσμα προς τις μητέρες κάθε ηλικίας και κατηγορίας (δηλ. έγγαμες και άγαμες), που μπορεί να έχουν οποιουδήποτε είδους λόγους να προχωρήσουν σε έκτρωση – κάλεσμα να πάνε αμέσως στον ιερέα και η Εκκλησία να τις βοηθήσει. Ένα κάλεσμα προς τα θύματα βίας, να πάνε αμέσως στον ιερέα και η Εκκλησία να τα βοηθήσει (νομικά, ιατρικά, ακόμη και με άμεση παροχή στέγης για να αποφύγουν την κακοποίηση). Και άλλα καλέσματα, που εσείς ξέρετε και που θ' απαλύνουν τα βάσανα του λαού μας.

Είναι αυτονόητο πως μπορεί να πάει στον ιερέα ένας βασανισμένος άνθρωπος. Μα στην εποχή μας, εδώ και χρόνια, δεν υπάρχουν αυτονόητα. Όχι απλώς «δεν εμπιστεύεται», αλλά *ούτε που σκέφτεται* τον ιερέα ο ταλαίπωρος χριστιανός. Ας τον κάνουμε να τον σκεφτεί. Και ας εξοπλίσουμε την Εκκλησία και τους μαχητές της έτσι, συν Θεώ, που να δίνουν λύση, να νικούν και να θεραπεύουν.